

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de modificare nr. 2 la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 23 iunie 2022

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de modificare nr. 2, semnat la Chișinău la 6 martie 2025, la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 23 iunie 2022.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul energiei

Dorin Junghietu

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

LEGE
pentru ratificarea Acordului de modificare nr. 2 la Acordul de împrumut
dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție
și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării
gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 23 iunie 2022.

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de modificare nr. 2, semnat la Chișinău la 6 martie 2025, la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 23 iunie 2022.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea acordului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea necesității ratificării Acordului de modificare nr. 2 la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”

A. Descrierea tratatului

Informații generale

Întru dispunerea lichidităților financiare de către SA „Energocom” pentru plata în avans a energiei electrice, în special în cazul achiziției de energie electrică de pe bursele de energie, o soluție este reprezentată de extinderea facilității de finanțare „Securitatea furnizării gazelor naturale”, către achiziția și de energie electrică.

Părțile la Acordul de modificare nr. 2 la Acordul de împrumut care se propune spre ratificare sunt Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Acordul de împrumut este încheiat la nivel interstatal, fiind structurat în 6 Secțiuni ce se referă la modificările care se aduc la Acordul de bază.

Informații privind conținutul Acordului

Acordul de modificare nr. 2 la Acordul de Împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 23 iunie 2022, vine să amendeze Acordul de Împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 23 iunie 2022, astfel încât sursele prevăzute de acest acord să poată fi utilizate pentru achiziția energiei electrice.

Acesta conține clauze privind suma împrumutului și procedura de debursare, comisioanele, taxa de administrare, rata dobânzii, modalitatea de rambursare, noțiuni, moneda rambursării, angajamentele cu privire la proiect, condițiile de efectivitate și intrare în vigoare, etc.

Termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității Acordului și modul de amendare a acestuia nu se modifică.

B. Analiza de impact

Întreruperea furnizării gazelor naturale către regiunea transnistreană a accentuat riscurile privind asigurarea stabilității sectorului electroenergetic pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Dependența ridicată de Centrala Termoelectrică Moldovenească (MGRES) implică vulnerabilități majore având în vedere sistarea livrărilor de gaze naturale către unitatea de generare începând cu 1 ianuarie 2025.

Astfel, în lipsa cantităților achiziționate de la MGRES, aprovizionarea cu energie electrică a Republicii Moldova depinde direct de importurile din zonă de ofertare ENTSO-E și în special din România.

Având în vedere obligația de serviciu impusă prin Hotărârea Guvernului nr. 1059/2023 și prelungite până la 31 martie 2025 prin Hotărârea Guvernului nr. 794/2024, SA „Energocom” asigură achizițiile de energie electrică pentru acoperirea necesităților furnizorilor serviciului universal și de ultimă opțiune și operatorilor de sistem.

Astfel, în luna ianuarie și februarie 2025, SA „Energocom” a achiziționat în total, de pe piața locală și din import, circa 838 mii MWh. Cea mai mare parte din energie electrică achiziționată - 62%, a fost importată în baza contractelor bilaterale, precum și prin efectuarea tranzacțiilor pe bursele de energie.

Cu referire la prețurile de achiziție a energiei electrice, prețul mediu ponderat pe parcursul lunilor ianuarie - februarie 2025 a constituit 133 Euro/MWh. Acest cost este sub prețul plafon de achiziție inclus în prețurile și tarifele reglementate aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care este de 145 Euro/ MWh.

În scopul asigurării disponibilității de resurse financiare, prin intermediul Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 1 din 27 decembrie 2024 a fost permisă ajustarea în regim de urgență a prețurilor și tarifelor pentru furnizarea, distribuția și transportul energiei electrice, acestea intrând în vigoare începând cu 10 ianuarie 2025. Prețul mediu de achiziție a energiei electrice considerat la calculul prețurilor/tarifelor reglementate este de 145 Euro/MWh. În acest context, de menționat că prețul mediu ponderat de achiziție a energiei electrice în lunile ianuarie - februarie 2025 a fost mai mic decât prețul de achiziție inclus în prețurile reglementate pentru furnizarea energiei electrice.

Volatilitatea ridicată a prețurilor pentru energia electrică importată și riscul creșterii prețurilor la energia electrică în regiune, care ar avea impact nemijlocit asupra prețurilor/tarifelor la consumatorii finali și ar necesita o posibilă intervenție a statului în scopul asigurării suportului acestora, în mod particular a consumatorilor vulnerabili.

De menționat că, la moment, Republica Moldova beneficiază de dreptul de a achiziționa energie electrică la un preț plafonat de 400 RON/MWh (cca. 80 Euro/MWh), drept prevăzut în Ordonanța de Urgență a Guvernului - OUG nr. 119/2022.

În contextul expirării la sfârșitul lunii martie 2025 a valabilității ordonanței de urgență, din luna aprilie 2025 prețurile pentru achizițiile de energie electrică importată din România prin contracte bilaterale ar putea să se majoreze semnificativ.

De menționat că, propunerea privind posibilitatea ca Tranșa 1 aferentă Acordului de împrumut să poată fi utilizată pentru achiziția de energie electrică, a fost examinată în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile din data de 23 decembrie 2024 precum și în cadrul ședinței Comitetului interministerial pentru planificare strategică din data de 27 decembrie 2024, fiind susținute de membri acestora.

Aspectul politic, cultural, social

Prevederile Acordului de modificare nr. 2 a Acordului de împrumut nu contravin politicii externe promovate de către Republica Moldova. Mai mult ca atât, prevederile și obiectivele Acordului sunt în strictă concordanță cu angajamentele asumate de către țară în cadrul Tratatului Comunității Energetice, Acordului de Asociere RM-UE și corespunde obiectivelor Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în anul 2030, în mod particular în partea de asigurarea a securității aprovizionării și obiectivului specific privind diversificarea surselor și rutelor.

Aspectul economic și de mediu

Urmare a ratificării Acordului de modificare nr. 2 a Acordului de împrumut privind realizarea Proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, vor fi diminuate/reduce riscurile legate de posibilele limitări/sistări în furnizarea energiei electrice, ceea ce va avea un impact atât economic major pentru fragila economie a Republicii Moldova, cât și diminuarea riscurilor legate de imposibilitatea asigurării finanțării achiziției de energie electrică, care este un subiect cu efect social considerabil asupra populației. Aici este de menționat contextul puternic în care securitatea energetică capătă dimensiunea de securitate națională și asigurarea condițiilor propice sociale pentru cetățeni.

Totodată, prin posibilitatea de achiziție și a energiei electrice din contul Tranșei 1, implicit, va crește securitatea energetică a Republicii Moldova și posibilitățile de achiziție a energiei electrice din surse diversificate.

Adițional, aceasta va contribui și la onorarea angajamentelor statului asumate în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Energetice și a Acordului de Asociere RM-UE și transpuse în Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, privind diversificarea surselor și rutelor de aprovizionare cu resurse energetice.

Implementarea Proiectului respectiv nu implică careva impact asupra mediului, deoarece, prevede doar substituirea surselor de aprovizionare/furnizorilor de energie electrică.

Aspectul normativ

Acordul de modificare nr. 2 la Acordul de împrumut menționat este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova și nu contravine acesteia.

Acordul de împrumut este compatibil cu cadrul normativ existent și este compatibil cu legislația Uniunii Europene, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte (tratatele sunt compatibile cu alte instrumente, deja intrate în vigoare pentru Republica Moldova), iar încheierea acestuia nu implică modificarea legislației în vigoare.

Mai mult, este de menționat că, Acordul care se modifică a contribuit la fortificarea securității energetice pe partea de gaze naturale începând cu anul 2022, fapt care a facilitat faptul că la zi, Republica Moldova nu mai achiziționează gaze naturale pentru malul drept provenite din Federația Rusă.

Aspectul instituțional si organizatoric

Aplicarea prevederilor Acordului de modificare nr. 2 la Acordul de împrumut nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor instituții noi sau reorganizarea celor existente și nu va condiționa abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

Aspectul financiar

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificat prin Legea nr. 206/2022 prevede:

1. *Tranșa 1 „Tranșa de diversificare” – 100 mil. Euro.*
2. *Tranșa 2 „Tranșa de urgență” – 200 mil. Euro.*
3. *Tranșa 3 -165 mil. Euro.*

Având în vedere că, prin proiectul propus urmează a fi permisă utilizarea Tranșei 1 pentru achiziția de energie electrică, sunt stabilite aceleași condiții de finanțare, și anume:

Rata dobânzii: Împrumutul se va acorda la o rată a dobânzii flotante EURIBOR la 6 luni cu minim zero + marjă de 1% pe an.

Alți termeni financiari: Ratele comisioanelor pentru împrumut sunt prevăzute în Termenii și condițiile standard:

Comision unic: 1% din valoarea maximă a împrumutului.

Comision de angajament: 0,5% anual calculat pe suma totală nedeversată a împrumutului prevăzută la Tranșa 1.

Aspectul temporar

Acordul de modificare nr. 2 la Acordul de împrumut va intra în vigoare la data la care Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare va transmite Republicii Moldova notificarea privind acceptul dovezilor aferente îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului.

Acordul de modificare nr. 2 la Acordul de împrumut urmează a fi ratificat de Parlamentul Republicii Moldova.

Prin Acordul de modificare nr. 2 nu va fi modificată periodicitatea prezentării rapoartelor de monitorizare sau evaluare a implementării tratatului; posibilitatea și consecințele suspendării sau încetării tratatului în situații speciale; eventuale obligații care ar putea rămâne în vigoare după stingerea tratatului.

C. Analiza oportunității ratificării

Acordul de modificare nr. 2 a fost semnat cu respectarea procedurii prevăzute de Legea nr. 595/1999 cu privire la tratatele internaționale ale Republicii Moldova, precum și a Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

Acordul de modificare nr. 2 a fost semnat la Chișinău la data de 6 martie 2025, în 4 exemplare în limba engleză, fiind semnat de către Ministrul Energiei, dl Dorin JUNGHIETU, în baza deplinei puteri acordate de Ministrul Afacerilor Externe.

Acordul de modificare nr. 2 urmează a fi ratificat de Parlamentul Republicii Moldova, acesta urmând a fi declarat efectiv după îndeplinirea condițiilor pentru intrarea în vigoare.

Secretar de stat

/semnat electronic/

Constantin BOROSAN